

Отже, не переоцінюючи ефективність дистанційної форми навчання в цілому, вважаємо, що використання більшості сервісів інформаційної системи дистанційного навчання є корисними для організації самостійної роботи студентів очної форми навчання. Досвід проведення масштабного вхідного тестування зі шкільного курсу інформатики довів технічну життєздатність системи, яка обслуговує одночасно сотні користувачів. Деякі викладачі кафедри інформатики використовують систему для надання студентам індивідуальних завдань та реєстрації звітів з результатами їх виконання. Наступним кроком може стати створення повноцінного методичного забезпечення самостійної роботи студентів у вигляді інтегрованого засобами інформаційної системи дистанційного навчання електронного ресурсу.

*Л. М. Шаталова, асист.,
кафедра теорії та історії держави і права*

ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЯКОСТЕЙ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВознавство»

Активні методи навчання суттєво впливають на формування інноваційних якостей творчої особистості фахівця ХХІ століття. Застосування у навчальному процесі інноваційних методів (ігрові заняття, кейс-метод, дискусії, презентації, ситуаційні вправи, тренінги, ділові ігри) сформує у випускників нове мислення, бачення проблем, забезпечить швидку адаптацію майбутніх спеціалістів до жорстких вимог на ринку праці, надасть можливість успішно працювати та бути здатним до прийняття виважених рішень. Традиційний досвід підготовки фахівців, який базується на засвоєнні та відтворенні студентами переважно теоретичних знань, гальмує процеси формування творчого мислення, нестандартного пошуку розв'язання окремих ситуацій, отримання навичок ділового спілкування.

Невід'ємною складовою формування всесторонньо розвиненої творчої особистості, законослухняного громадянина та компетентного фахівця-економіста є дисципліна «Правознавство», яка

входить до нормативної складової дисциплін циклу гуманітарної підготовки навчального плану та викладається для студентів другого курсу економічних спеціальностей. Невисока вмотивованість деяких студентів щодо вивчення цієї дисципліни є перешкодою у проведенні семінарських занять та засвоєнні навчального матеріалу. Модифікація семінарських занять дає можливість вирішити дану проблему задіяти та зацікавити навіть найпасивнішу частину студентів академічної групи. Застосування інноваційних методів навчання надає можливість значно підвищити ефективність опанування дисципліною «Правознавство» та сформувати у майбутнього фахівця творчий підхід до вирішення завдання (проблеми) через формування у студентів здібностей вміти самостійно збирати та обробляти інформацію (нормативно-правові акти, наукову, навчально-методичну літературу, Інтернет), ефективно використовувати її у процесі конструктивної роботи у команді.

За темою «Адміністративне право» питання «Правові основи управління підприємством» було запропоновано студентам створити власний бізнес. Як майбутнім економістам — це дуже повчальне та важливе практичне завдання. До запропонованого завдання студентам надається перелік питань, які необхідно вирішити: опрацювати низку нормативно-правових актів, що регламентують дане питання, визначитися з організаційно-правовою формою здійснення підприємницької діяльності, обрати форму власності, видом виробничої діяльності, перелік документів, які потрібні для державної реєстрації, визначити, які види податків повинно буде сплачувати його підприємство та у якій приблизно кількості. Дане завдання виконується у формі реферату та доповідається на семінарському занятті, оцінюється у 5 балів. У результаті заняття у студента повинен скластися алгоритм легалізації підприємницької діяльності.

Одним із активних методів навчання є ділова гра. На семінарському занятті розглядається практична ситуація (наприклад, при вивченні теми «Конституційне право України» питання «Народовладдя в Україні» розглядається у формі ділової гри «Виборча дільниця»). При вивченні теми «Основи трудового права» застосовувався метод ділової гри. Студентам були запропоновані ролі роботодавця та працівників, які приймалися на роботу та звільнялися з різних причин. Також призначається група експертів, які разом з викладачем слідкують за правильністю використання нормативно-правових актів. У процесі заняття студенти опанують правила прийому на роботу, будуть знати свої права та обо-

в'язки як працівника, навчатися захищати свої права від свавілля роботодавця. Набутий досвід на занятті надасть можливість у майбутньому уникнути небажаних ситуацій та їх наслідків у справжньому житті.

Проведення занять із застосуванням активності, індивідуальності, обізнаності кожного студента дає можливість: одержати задоволення від таких цікавих, не нудних занять; застосовувати на практиці наявні у них знання і практичні навички; у студентів з'являється дух змагання; під час гри засвоюються нові (або недовивчені) знання, висвітлюються прогалини в окремих розділах знань; стимулювати їх до самовдосконалення та здійснення наукової роботи; студенти закріплюють отримані на інших заняттях знання і реально бачать результат своєї праці.

Отже, застосування активних методів навчання сприяє отриманню високих результатів у навчанні та підвищує творчу активність студентів та позитивно впливає на якість підготовки майбутніх фахівців.

*Г. О. Швиданенко, канд. екон. наук., проф.,
зав. кафедри економіки підприємств,
Н. В. Шевчук, канд. екон. наук, доц.,
кафедра економіки підприємств*

НАВЧАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ, ЯКІ ЗДОБУВАЮТЬ ДРУГУ ВИЩУ ОСВІТУ

Підвищення якості та ефективності підготовки висококваліфікованих спеціалістів та магістрів з економіки підприємства багато в чому визначається логікою побудови відповідного навчального плану, змістовним наповнення дисциплін, особливо фахового спрямування, рівнем їх науково-методичного забезпечення, формами та методами навчальних технологій тощо.

Однією з найважливіших складових підготовки таких фахівців є практичне спрямування набутих знань і навичок під час опанування певної дисципліни. Тому усі етапи вивчення дисциплін, особливо фахового спрямування, починаючи з робочої програми і закінчуючи формами та змістом контролю, мають бути адаптованими з урахуванням потреб відповідної аудиторії.

Відомо, що термін «методологія» (від грецького «*metagogos*» — шлях, «*логос*» — слово, поняття, вчення про метод). Методу